

Bát Cà Bung

Miền nam Cali bắt đầu trở lạnh, trận mưa đầu mùa đổ xuống như trút nước. Bầu trời xám đen như đồ chì, những cơn gió từ miền Bắc thổi về làm cho nhiệt độ đang ở mức 60-70°F chỉ còn trên dưới 50°F.

Không muốn lợi mưa đi đâu cả, mở TV thấy cảnh dân Cuba tỵ nạn ở Florida vui mừng trước cái chết của Fidel Castro, người lãnh đạo độc tài Cộng Sản. Còn trên mấy đài tiếng Việt toàn thi nhau quảng cáo các thứ dược thảo, làm như thể là tiên dược chữa được bách bệnh để hốt tiền thiên hạ. Đành mở máy nghe nhạc, tìm lại những bài hát xưa cũ để nhớ về cố hương xa thẳm mịt mù...

Bản trường ca Tiếng Hát Sông Lô vang lên:

*Sông Lô, sóng ngàn Việt Bắc bãi dài ngô lau núi rừng âm u.
Thu du bến sóng vàng từng nhà mờ biếc chìm một màu khói thu.
Sông Lô, sóng ngàn kháng chiến cháy bờ lau thưa đã tàn thôn trang.
Ai qua bến nắng hồng lặng nhìn màu nước sông Lô xưa...*

Ngày đó, chúng tôi một đám người trai trẻ đã theo tiếng gọi của đất nước đã thoát ly gia đình, nhập đoàn tuyên truyền xung phong để khơi dậy lòng yêu nước của toàn thể quân dân. Trong đoàn có 2 nữ ca sĩ: Song Hải người gầy gò mảnh khảnh giọng kim, Thu Hà người hơi đầy đà giọng thổ, nhưng khi tiếng hát, giọng ngâm của 2 cô vang lên thì cả mấy trăm người bao gồm quân dân, quây quần trên chiếc sân gạch rộng gần nửa mẫu

yên lặng ngồi nghe bài ca chất ngất hào hùng của Văn Cao, hay bài thơ Tây Tiến đầy cảm xúc của Quang Dũng.

*Sông Mã xa rồi Tây Tiến ơi!
Nhớ về rừng núi, nhớ chơi vơi
Sài Khao sương lấp đoàn quân mỏi
Mường Lát hoa về trong đêm hơi
Dốc lên khúc khuỷu dốc thăm thẳm
Heo hút cồn mây, súng ngửi trời...*

Thế rồi chính sự thay đổi, Văn Cao, Quang Dũng và cả trăm ngàn thanh niên yêu nước khác bị kiểm thảo tư tưởng toi bời vì tác phong “Tiểu tư sản” ủy mỵ. Bọn chúng tôi đưa bị đưa ra chiến địa làm bia cho súng đạn giặc thù, đưa bỏ về thành trong chiến dịch Rèn Cán, chỉnh Quân, diệt trừ : Trí Phú, Địa Hào, đưa nào còn sống sót cũng đói khát và bệnh tật đầy mình và đưa nào may mắn thoát khỏi quê hương khốn khổ, thì cũng lê tấm thân già cùng với nỗi buồn vong quốc...

Bỗng tiếng bà vợ thân yêu vang lên câu hỏi:

Ông ơi! Chiều nay ăn gì?

Rất cảm động , vì câu này gần như được nhắc đi nhắc lại mỗi ngày. Tuy đã xấp xỉ bát tuần mà bà vẫn còn cất công nấu nướng những bữa cơm ngon lành cho tôi. Có lẽ được chiều chuộng từ bà vợ trước, cho nên tôi hơi khó tính, dù rằng bữa cơm không cần phải đủ 3 món: Canh, Mặn và Xào, chỉ cần một món là đủ, nhưng thay đổi hàng ngày.

Lục tung trí nhớ xem trong có món gì khoái khẩu hay không. Sự nhớ mấy tuần trước đang ngồi trầm ngâm, thả hồn về dĩ vãng, chuông điện thoại bỗng reo vang, tiếng cô Tân Hương lanh lảnh:

Bác ơi! Con vừa nấu xong món cà bung con sẽ mang lại biếu bác ăn cơm chiều. Bác đợi con nhé!

Món cà bung do cô Tân Hương nấu thực là tuyệt hảo, hơn nữa cô quá đầy đặn, những 2 tô đầy mà chỉ một tô thôi. Chúng tôi phải chia ra làm 3 lần, mới ăn hết 2 còn một phần để trong tủ lạnh. Tôi vội nhắc: *Em ơi! Hình như còn cà bung đó.*

Bỏ mặc bà vợ già lẩm bầm:

Lại cà bung nữa! Sao ông chưa thấy chán hay sao?

Nhìn qua cửa sổ, ngoài kia trời đã bớt mưa. Khoác thêm chiếc áo lạnh, tôi mở cửa bước ra hàng hiên để xem những cây lan còn sót lại trong đợt thanh lý vừa qua.

Cây *Dendrobium moniliforme* ‘Samurai’ của chị Lê Hồng cho với 5-7 cành hoa, mọi năm nở vào tháng 2, năm nay dường như muốn tránh những cơn lạnh sắp tới nên đã nở sớm hơn.

Cây Cattleya của cô con gái đầu lòng ở San Jose tặng cho năm nào cũng cho một chùm hoa nặng trĩu. Cây này có lẽ lai giống từ cây C. Bactia Grape Wax nên có dáng cao ngồng và hoa với 2 màu tím sẫm và tím nhạt.

Cây Phaius Joan Heart, hậu thân của cây *Phaius flavus* và *Phaius tankervilleae*, tặng phẩm của chị Tường Kim Xuyên đã nở với chùm hoa vàng lưỡi đỏ, lá cây có những đốm trắng mà nhiều người lầm tưởng là bị Virus.

Tiếng bà vợ lại vang lên:

Ông ơi! Vào nhà đi kéo rồi lại cảm lạnh! Com sắp xong rồi.

Tôi trở vào trong nhà, vừa sắp xong bát đũa, bát cà bung vừa hâm lại mùi thơm hăng hắc của tia tô bay ra thơm phức. Tôi ăn thật chậm, nghiền ngẫm thưởng thức mùi vị chua chua của trái cà Roman mới hái ngoài vườn, bùi bùi của đậu phụ và béo ngậy của thịt chân giò cộng với mùi đặc trưng của trái cà, tạo thành một món ăn đặc biệt không giống với bất kỳ một món ăn nào khác và tôi đã húp tới giọt nước cuối cùng. Ăn xong, pha một ly trà Bắc Thái của cô cháu họ gửi cho từ Hà Nội, tôi ngả người trên ghế sofa nhớ lại chuyện xưa năm cũ...

Khi còn ở Saigon, món cà bung gần như xuất hiện hằng tuần trên bàn ăn của gia đình tôi. Rồi khi tỵ nạn ở Hoa Kỳ món này vắng bóng đáng mất mấy năm. Cho đến năm 1978 bắt đầu có lại ở Peoria, Illinois nhưng thiếu mất 2 món chủ lực đó là: tia tô, đậu phụ, còn cà lại là thứ cà tím mềm nhũn, không đúng hương vị chút nào.

Mãi tới đầu năm 1980, tôi mới nhận được lá thư của người cậu già gửi sang từ miền Bắc VN qua ngã Paris, do người cháu họ chuyển sang. Trong lá thư chữ viết nhỏ như con kiến, có kèm theo vài gói giấy nhỏ đựng vài hạt cà bát trắng, tia tô và húng tép (cây này hơi giống húng quế nhưng lá nhỏ hơn rất nhiều và mùi vị khác hẳn, dường như đã thất truyền).

Mùa Thu năm đó chúng tôi mới tìm lại được hương vị quê nhà, nhưng từ khi người vợ hiền trên 50 năm cũ mất đi, các con tôi và bà kế thất tinh thoảng mới nấu món này, nhưng cách nấu nướng và nêm nếm không còn như xưa nữa.

Cho đến khi thưởng thức món cà bung của cô Tân Hương tôi mới thấy mình tìm lại được chân trời cũ. Phải công nhận rằng từ lẩu mắm, bò kho, canh mồng tơi nấu với mướp, món nào cô nấu cũng thơm ngon, cũng hợp với khẩu vị của tôi, có lẽ vì thêm chút mắm tôm chẳng?

Số tôi thực là may mắn, từ khi lập ra Hội Hoa Lan tôi được thưởng thức khá nhiều món ngon như: lẩu mắm, hến xúc bánh tráng, gỏi gân bò, mì quảng, gỏi gà khế chua và từ khi dọn về Tiểu Saigon, nay có bò kho, mai có hủ tít, thỉnh thoảng lại có dê hầm thuốc Bắc nữa.

Thêm vào đó người cháu ở San Diego thỉnh thoảng lại cho những con cá crappies, là thứ cá (game fish) không được phép bán ở ngoài chợ. Cá này mà hấp với hành gừng, không có chút mùi tanh và ngon không thể nào tả cho được.

Từ hôm lễ Tạ Ôn đến nay, vợ chồng tôi bữa trưa, bữa tối ngày nào cũng có gà tây nếu không thì Prime Rib, bỗng cũ sao lại kéo phí của trời. Trưa hôm nay sau khi thưởng thức món bánh canh giò heo, cua bể chẳng thua kém gì gánh hàng rong ở đường Tôn Thất Thiệp khi xưa, nơi có tiệm hủ tiếu Thanh Xuân gần chùa Chá Và. Gánh hàng này chỉ xuất hiện vào khoảng 8:30-9 giờ sáng và đến 11 giờ là hết nhẵn. Thục khách mặc tình dựa lưng vào gốc cây, ngồi trên vỉa hè, trên xe Honda hay trong xe hơi không hề phân biệt giàu nghèo...

Vợ tôi lại hỏi:

Chiều nay ông muốn ăn gì đây?

Tôi muốn hỏi đũa:

Cà bung còn nữa không em?

Nhưng biết rằng sẽ gặp sự phản đối kịch liệt, nên đành đổi giọng chọn một món bà hằng ưa thích:

Con nó vừa cho mấy chiếc Tamales đấy, chiều nay chúng ta đổi sang món Mễ cho lạ miệng...

Bolsa cuối tháng 11-2016